

Schiphol

Autoriteit Consument en Markt
T.a.v. Directie Energie
Postbus 16326
2500 BH
DEN HAAG
en vooraf per e-mail:
ACM-post@acm.nl

Zienswijze op Ontwerpbesluit prioriteringsruimte transportverzoeken Zaaknr. ACM/25/194782

De heer [REDACTED]
[REDACTED]
Mevrouw [REDACTED] in
dienstbetrekking Schiphol Nederland B.V.

DEFINITIEF
7 augustus 2025

Geachte directie,

Onder verwijzing naar het door de Autoriteit Consument en Markt ("ACM") op 26 juni 2025 ter inzage gelegde Ontwerpbesluit tot wijziging van de voorwaarden als bedoeld in artikel 31, eerste lid onder a, juncto artikel 32, tweede lid, van de Elektriciteitswet 1998 betreffende prioriteringsruimte bij transportverzoeken (uw kenmerk: ACM/UIT/645099) ("Ontwerpbesluit"), dient Schiphol Nederland B.V. ("SNBV") met deze brief haar zienswijze in op genoemd Ontwerpbesluit.

In het Ontwerpbesluit is in Bijlage 22, Tabel 2, onder de categorie 'veiligheid', een additionele (sub)categorie toegevoegd: 'Verkeersveiligheid luchtverkeer'. Deze is in het Ontwerpbesluit echter zeer beperkt ingevuld, door alleen LVNL op te nemen (of een andere verlener van deze diensten op grond van de Wet Luchtvaart).

In een eerdere zienswijze van SNBV op het vorige ontwerpbesluit prioriteringsruimte bij transportverzoeken (uit 2023) hebben wij reeds verzocht om aansluiting te zoeken bij de vitale processen "Vlucht- en vliegtuigafhandeling" zoals gepubliceerd door de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid.

SNBV geeft de ACM opnieuw nadrukkelijk in overweging om in Bijlage 22, Tabel 2, onder de categorie 'Verkeersveiligheid luchtverkeer' het borgen van vlucht- en vliegtuigafhandeling als vitaal proces zoals gepubliceerd door de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid ("NCTV") op te nemen.

Ter achtergrond het volgende:

1. Primair merkt SNBV op dat vlucht- en vliegtuigafhandeling een specifiek vitaal proces is, aangewezen door de NCTV. Dat vlucht- en vliegtuigafhandeling is aangewezen als vitaal proces heeft meerdere redenen. Ten eerste

Amsterdam Airport Schiphol
Postbus 7501, 1118 ZG Schiphol, Nederland
020 601 9111
Schiphol Nederland BV
KvK Amsterdam 34166584
NL08 ABNA 0545 6104 78 NL20 ABNA 0486 7493 04

hebben de overheid en het bedrijfsleven belang bij het bieden van een veilige en stabiele omgeving voor de burgerluchtvaart ('Veiligheidsbevordering en vitale sectoren', aivd.nl). Ten tweede is volgens de Minister van Justitie en Veiligheid gebleken dat de Mainport Schiphol en andere exploitanten van (regionale) luchthavens een essentiële bijdrage leveren aan het vitale luchtvaartproces (Stb. 2023, 99). Tot slot spelen toenemende dreigingen in het cyberdomein en op de Nederlandse economische veiligheid een steeds belangrijker rol op vliegvelden, waaronder de Mainport Schiphol (Stb. 2023, 99).

2. Dat aan vitale processen een uitzonderingspositie toekomt, wordt ook onderschreven door de ACM. Dit volgt uit het Codebesluit congestiemanagement (Stcrt. 2024, 27562), waarin de ACM heeft overwogen dat aansluitingen ten behoeve van vitale processen zijn uitgesloten van de verplichte deelname aan congestiemanagement. Ook private netten, zoals het net van SNBV ("Schiphol GS"), kunnen onder deze uitzonderingsgrond vallen. De gedachte hierachter is dat congestiemanagement niet de veiligheid en het maatschappelijk belang in gedrang mag laten komen (ACM besluit van 19 augustus 2021, met uw kenmerk: ACM/UIT/559634).
3. De uitzondering die geldt voor vlucht- en vliegtuigafhandeling als vitaal proces wat betreft congestiemanagement, moet volgens SNBV ook gelden bij de vaststelling van het prioriteringskader. Zowel onder normale omstandigheden maar ook in geval van onvoorziene omstandigheden, dreigingen en calamiteiten moet er immers voldoende transportcapaciteit beschikbaar zijn om veilige en betrouwbare vlucht- en vliegtuigafwikkeling te garanderen. Het goed functioneren van het Schiphol GS is hiervoor een randvoorwaarde. Als additioneel transportvermogen niet tijdig beschikbaar kan worden gesteld, kan de veiligheid en betrouwbaarheid van de vlucht- en vliegtuigafwikkeling niet worden gegarandeerd. Voorbeelden hiervan zijn additionele vermogensvraag door LVNL, Brandweer, Airside operations, Landzijde security, bagage afhandelingsystemen, security scanners, systemen voor informatievoorziening voor passagiers en vliegtuigen. Als additioneel transportvermogen benodigd is voor deze processen en deze transportcapaciteit niet tijdig beschikbaar wordt gesteld kan de veiligheid op de luchthaven, onder meer door een verstoord verloop van de benodigde processen zoals deze hiervoor zijn beschreven, niet worden gewaarborgd. Tevens komt het maatschappelijk belang in het geding door mogelijke verstoringen op Schiphol. Uiteindelijk kan dit ertoe leiden dat de nationale veiligheid (mogelijk) in het gedrang komt. Het is daarom noodzakelijk dat in het prioriteringskader een uitzonderingsgrond wordt opgenomen voor vlucht- en vliegtuigafhandeling.
4. In haar Ontwerpbesluit heeft de ACM overwogen dat vlucht- en vliegtuigafhandeling niet hoeft te worden opgenomen, omdat deze activiteit niet alleen in Nederland wordt uitgevoerd en er binnen de EU alternatieven bestaan. Volgens de ACM kan namelijk worden uitgeweken naar andere vliegvelden in de EU. SNBV deelt deze opvatting van de ACM niet. Ten eerste is door de NCTV en het Ministerie van Justitie en Veiligheid reeds vastgesteld dat de nationale veiligheid door een verstoring van de vlucht- en vliegtuigafhandeling kan worden geschaad. SNBV ziet niet in waarom de ACM afwijkt van deze beoordeling door de NCTV en het Ministerie van Justitie en Veiligheid. Ten tweede ziet de ACM volgens SNBV onvoldoende in dat buitenlandse vliegvelden er minder belang bij zullen hebben om specifiek de nationale veiligheid van Nederland te waarborgen. Het eigendom van SNBV is grotendeels in handen van de Nederlandse Staat. Het belang van de Mainport Schiphol en andere vliegvelden binnen de Royal Schiphol Group zal daarom altijd primair gericht zijn op het beschermen van de nationale veiligheid. Ten derde zijn de door LVNL geborgde processen, die ook betrekking hebben op een veilige vlucht- en vliegtuigafhandeling, wel opgenomen in het prioriteringskader. In zoverre erkent de ACM dus dat een veilige vlucht- en vliegtuigafhandeling geen alternatief kent in de EU en een uitzonderingspositie verdient binnen het prioriteringskader.
5. Gelet op het bovenstaande, vraagt SNBV de ACM opnieuw om de categorie 'Verkeersveiligheid luchtverkeer' in het prioriteringskader te verbreden naar 'vlucht- en vliegtuigafhandeling'. Op deze wijze kan ervoor worden gezorgd dat de veiligheid van vlucht- en vliegtuigafhandeling op de Mainport Schiphol te allen tijde is verzekerd.
6. Indien u zou besluiten om de categorie 'Verkeersveiligheid luchtverkeer' in het prioriteringskader niet te verbreden naar 'vlucht- en vliegtuigafhandeling', verzoekt SNBV u subsidiair om de Mainport Schiphol, en niet alleen LVNL, op te nemen onder de (sub)categorie 'Verkeersveiligheid luchtverkeer'. Hoewel SNBV de

uitzonderingspositie van LVNL in het prioriteringskader onderschrijft, lijkt de ACM hiermee te miskennen dat LVNL niet de enige partij is die de veiligheid van het luchtverkeer in het vluchtinformatiegebied Amsterdam waarborgt.

6. Onder meer SNBV draagt op haar eigen wijze bij aan de veiligheid van het luchtverkeer. Hierbij kan worden gedacht aan de hierboven genoemde processen, zoals Landzijde security en Airside operations. In verband met de vereiste veiligheid van het vliegverkeer op de luchthaven is een goed en ongestoord verloop van diverse onderling verbonden operationele processen immers van het allergrootste belang.
7. De verkeersveiligheid van het luchtverkeer kan zonder onder andere de medewerking van en ondersteuning door SNBV niet worden gegarandeerd. Deze medewerking is voor een groot deel afhankelijk van de beschikbare hoeveelheid transportvermogen. SNBV verzoekt de ACM daarom subsidiair om de Mainport Schiphol op te nemen onder de (sub)categorie 'Verkeersveiligheid luchtverkeer'.

Wij vertrouwen erop dat u bovenstaande zaken in overweging zult nemen bij uw besluit.

Vanzelfsprekend zijn wij desgevraagd beschikbaar voor het verschaffen van een nadere (mondelijke) toelichting.

Met vriendelijke groet,

mede namens

Advocaat-gemachtigde